

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка



ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Міжнародної
науково-практичної конференції

«СУЧАСНА ПАРАДИГМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ»

Частина I



30 січня 2025 року
м. Кропивницький

Міністерство освіти і науки України;

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка;

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка;
Національний університет
«Києво-Могилянська академія»;
Київський національний університет
технологій та дизайну;
Прикарпатський національний університет
ім. Стефаника;
Національний університет «Одеська політехніка»;
Національний університет «Запорізька політехніка»;
Черкаський національний університет
імені Б.Хмельницького;
Національний університет «Острозька академія»;
Львівський державний
університет внутрішніх справ;
ДУ «Інститут регіональних досліджень імені
М.І. Долишнього НАН України» (м.Львів);
Державний університет інтелектуальних технологій
і зв'язку (м.Одеса);
Черкаський державний технологічний університет;
Полтавський державний аграрний університет;
Херсонський державний
агарно-економічний університет;
Класичний приватний університет;
Європейський університет;
Рівненська медична академія;

Відокремлений підрозділ Бережанський
агротехнічний інститут Національного університету
біоресурсів і природокористування України;
Академія праці, соціальних відносин і туризму;
Кропивницьке відділення
Київського науково-дослідного інституту
судових експертиз;
Спілка підприємців малих, середніх і
приватизованих підприємств України;
Агенція регіонального розвитку
Кіровоградської області;
ГО «Спілка економістів України»;
ГО «Всеукраїнська асоціація
економістів-міжнародників»;
East Bavarian Technical University
Amberg-Weiden (Germany);
TOYO University (Tokyo);
Technological University Dublin (Ireland);
WSHIU Akademia Nauk Stosowanych (Poland);
University of Business in Katowice (Poland)
Lebanese French University of Technology
and Applied Sciences (Lebanon)
CMR University (India);
Scientific Center of Innovative Research (Estonia);
Lithuanian College of Business (Lithuania)

Збірник матеріалів

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНА ПАРАДИГМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ:
ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ»**

**Collection of materials of the
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«MODERN PARADIGM OF ECONOMIC SECURITY:
INNOVATIVE IMPLEMENTATION MECHANISMS»**

Кропивницький, 30 січня 2025 року

Kropyvnytskyi, January 30, 2025

Частина I

Part I

**Кропивницький
2025**

**УДК 338:005.934(06)
З-41**

Сучасна парадигма економічної безпеки: інноваційні механізми імплементації: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції / заг. ред.: О.М. Левченко, Ю.А. Бондар, І.В. Щогольєва. Кропивницький: РВВ ЦДУ імені Володимира Винниченка, 2025. Частина I. 272 с.

Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції є результатом обговорення сучасних теоретичних та практичних підходів до забезпечення економічної безпеки, аналізу інноваційних механізмів її імплементації в умовах глобальних викликів і трансформацій, а також формування рекомендацій щодо вдосконалення державної, корпоративної та міжнародної політики в цій сфері.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Левченко Олександр Миколайович –	доктор економічних наук, професор – науковий редактор,
Денисенко Микола Павлович –	доктор економічних наук, професор,
Бондар Юлія Анатоліївна –	кандидат економічних наук, доцент,
Буткевич Оксана Вікторівна –	кандидат економічних наук, доцент,
Довгенко Яна Олексіївна –	кандидат економічних наук, доцент,
Панченко Оксана Петрівна –	кандидат економічних наук, доцент,
Щогольєва Інна Валентинівна –	кандидат педагогічних наук, доцент,
Яременко Людмила Іванівна –	кандидат педагогічних наук, доцент.

*Друкується згідно рішення вченої ради
Центральноукраїнського державного університету
імені Володимира Винниченка
(протокол № 9 від 10.02.2025 р.)*

Відповідальність за зміст та якість матеріалів несуть автори.

© Центральноукраїнський державний
університет імені Володимира Винниченка

Куценко Д. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНОГО ПІДХОДУ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА	143
Літкевич В. ЗМІНА ПАРАДИГМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ В СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ – ВЕЛІННЯ ЧАСУ	146
Максимчук М. ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ БАГАТОРІВНЕВОГО ВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ВПЛИВ НА БЕЗПЕКУ РЕГІОНІВ	149
Маркова С., Бікулов Д., Маказан Є. ОБЛІК ВИТРАТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	152
Михаліцька Н., Коваль В., Підгородецький О. ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ БЕЗПЕКИ БІЗНЕСУ ..	156
Новицький М. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ НЕРУХОМІСТЮ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	158
Онишко С.В., Бірюк Д.О. ЩОДО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	160
Руденко В. УПРАВЛІННЯ ПОДАТКОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	163
Скорик О. КОНТРОЛЬ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У СИСТЕМІ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗЕД ЯК ЕЛЕМЕНТ КОРПОРАТИВНОЇ БЕЗПЕКИ.....	165
Сливінська О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	168
Стемковська І. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	171
Столярчук Н., Гордієнко Є. ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОСНОВА ЇХНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	174
Угрімова І., Замула О. БЮДЖЕТУВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	176
Ушенко Н., Супрунюк В. АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ СТІЙКОСТІ	178
Франчук В.І., Мойса В.В. ПРОТИДІЯ КРИЗОВИМ СИТУАЦІЯМ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: ВИКЛИКИ ДЛЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ.....	181
Царьов О.С. УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	183
Чакалов А. ЮРИДИЧНІ РИЗИКИ ЯК ОБ'ЄКТ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ.....	185
Чакалов Р. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ У СТРАТЕГІЯХ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	187
Чукурна О., Маркович І., Микитюк Ю. АЛЬТЕРНАТИВНИЙ ПІДХІД ПРИ ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА, ЯК МЕТОД ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	190
Шевченко А., Лю Юн. ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КОНСАЛТИНГ У ПІДТРИМАННІ СТАНУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ПІД ЧАС ЙОГО РОЗВИТКУ	193
Шевченко Н. ВПЛИВ НЕГАТИВНИХ ФАКТОРІВ НА РІВЕНЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ	195
Янковський В.А. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА: ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ	197
Ярич А., науковий керівник: Яцик М. МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	199

АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЯМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: БЕЗПЕКОВІ АСПЕКТИ СТІЙКОСТІ

Ушенко Наталя

д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки

Супрунюк Вікторія

*здобувач ступеня бакалавра ОП «Економіка міста. Урбаністика»,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка*

Адаптивне управління є фундаментальним інструментом забезпечення функціонування та розвитку державних органів, малого і середнього бізнесу, а також громадських організацій в умовах воєнного стану та економічної нестабільності. Ця безпекова концепція ґрунтується на оперативному прийнятті рішень, гнучкості процесів та здатності до трансформації, що сприяє стійкості систем [3].

Впровадження адаптивного управління в підприємствах є надзвичайно важливою стратегією в сучасних умовах, оскільки дозволяє підприємствам більш ефективно реагувати на змінні умови та вимоги ринку. За оцінками експертів, понад 30% українських підприємств були змушені скоротити або повністю зупинити діяльність через військові дії [4, с. 37]. Водночас організації, які впровадили кризові штаби, змогли зберегти до 50% своєї операційної ефективності, адаптуючи стратегії до динамічних змін зовнішнього середовища [5].

Сучасні дослідження вказують, що понад 60% працівників українських компаній зазнають стресу, викликаного війною, що безпосередньо впливає на їхню продуктивність [3]. Компанії, які впровадили програми психологічної підтримки, відзначають зниження плинності кадрів на 25% та зростання продуктивності праці на 15% [5]. Такий підхід дозволяє мінімізувати негативний вплив екзогенних чинників на діяльність організації. Впровадження інновацій дозволяє підприємствам залишатися конкурентоспроможними навіть за умов обмежених ресурсів. Основні напрямки включають:

- цифрові технології: у 2023 році близько 70% підприємств перейшли на віддалений режим роботи, що забезпечило збереження безперервності бізнес-процесів [2];

- автоматизація процесів: використання автоматизованих систем управління сприяло підвищенню продуктивності на 30% завдяки зменшенню залежності від людського фактору [3];

- розробка нових продуктів, наприклад, підприємства легкої промисловості адаптували свої виробничі потужності під потреби військових, що дозволило збільшити доходи галузі на 20% [5].

Процес адаптивного управління на підприємстві складається з п'яти ключових етапів, що забезпечують поетапну інтеграцію та вдосконалення управлінської системи [1, с. 46] (рис.1).



Рис. 1. Процес реалізації адаптивного управління організацією

Перший етап передбачає розробку адаптивної політики на основі первинного аналізу діяльності підприємства, що включає визначення екологічних аспектів, формулювання цілей та завдань, а також створення екологічної програми з урахуванням специфіки підприємства. Другий етап орієнтований на планування системи екологічного управління, під час якого визначаються структурні особливості організації, ролі виконавців, їхня відповідальність та компетентність, а також розробляються зв'язки з документацією системи екологічного управління (СЕУ). На третьому етапі здійснюється впровадження системи адаптивного управління, що включає організацію порядку виконання робіт, розподіл завдань, а також розробку заходів готовності до можливих аварійних ситуацій та механізмів реагування на них. Четвертий етап зосереджений на контролі та коригувальних діях, які забезпечують систематичний моніторинг, вимірювання показників та запровадження негайних коригувальних і запобіжних заходів у разі виявлення невідповідностей. Завершальним етапом є оцінка та вдосконалення системи управління, що передбачає проведення внутрішнього аудиту для аналізу результатів та визначення подальших кроків щодо оптимізації адаптивної політики підприємства.

Попередній екологічний аналіз є одним з ключових етапів впровадження СЕУ. Робота на цьому етапі вимагає визначення суттєвих екологічних аспектів. Планування впровадження СЕУ вимагає розгляду потенційних вигід та витрат. Рішення про впровадження СЕУ може прийматися в обов'язковому порядку, але цей етап є важливим для визначення потенційних вигід та витрат впровадження СЕУ.

Державні органи України активно інтегрують принципи адаптивного управління для оперативного реагування на виклики. У 2023 році було створено 15 регіональних центрів адаптації, що дозволило скоротити час прийняття управлінських рішень на 40% [4]. Крім того, спрощення адміністративних процедур підвищило ефективність розподілу ресурсів та гуманітарної допомоги [3].

Аналіз практик Польщі та Литви демонструє ефективність децентралізації, прозорості управлінських процесів і взаємодії з бізнесом. Інтеграція цих підходів в Україні сприятиме підвищенню ефективності розподілу ресурсів на 25% та пришвидшить відновлення економіки [5].

Результати дослідження узагальнено у табл. 1

Таблиця 1

Показники ефективності адаптивного управління

Захід	Результат
Створення кризових штабів	Збереження 40-50% операцій
Психологічна підтримка	Зростання продуктивності на 15%
Цифровізація	Перехід 70% підприємств
Автоматизація процесів	Підвищення продуктивності на 30%

Отже, адаптивне управління є ключовим підходом для забезпечення стійкості в умовах кризових ситуацій. Впровадження інновацій, створення кризових штабів і забезпечення психологічної підтримки сприяють збереженню економічного потенціалу України. Подальша інтеграція міжнародного досвіду та оптимізація управлінських процесів є необхідними для досягнення сталого розвитку в умовах сучасних викликів.

Список використаних джерел:

1. Тшонковскі К., Ушенко Н. Стабілізація економіки країни в умовах кризи. (2023). *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 49. С. 143–148.
2. Миколук А.В. Публічне управління в умовах військового стану: питання ефективності (2022). *Механізми публічного управління*. Вип. 29. С. 45-48. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4820&i=19>
3. Цалко Т.Р., Невмержицька С.М. (2020). Виконавська дисципліна у державному управлінні в умовах трансформації та діджиталізації. *Економіка та держава*. Вип. 12. С.114-120. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/12_2020/22.pdf
4. Пономаренко О. С., Морозюк Ю. В., Нинюк М. А. (2024). Вплив воєнних дій на ефективність державного управління в Україні. *Академічні візії*. Вип. 32. URL: <https://zenodo.org/records/12068517>
5. Сусіденко В., Болманенко О., Хащініна Г. Сусіденко, В., Болманенко, О., & Хащініна, Г. (2024). Управління змінами в організаціях: підходи та інструменти в умовах воєнного стану в Україні. *Економіка та суспільство*. Вип. (65). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4507>

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СУЧАСНА ПАРАДИГМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ
ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ»

Collection of materials of the
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
«MODERN PARADIGM OF ECONOMIC SECURITY: INNOVATIVE IMPLEMENTATION
MECHANISMS»

Кропивницький, 30 січня 2025 року
Частина I

Kropyvnytskyi, January 30, 2025
Part I

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Левченко Олександр Миколайович –	доктор економічних наук, професор – науковий редактор,
Денисенко Микола Павлович –	доктор економічних наук, професор,
Бондар Юлія Анатоліївна –	кандидат економічних наук, доцент,
Буткевич Оксана Вікторівна –	кандидат економічних наук, доцент,
Довгенко Яна Олексіївна –	кандидат економічних наук, доцент,
Панченко Оксана Петрівна –	кандидат економічних наук, доцент,
Щоголева Інна Валентинівна –	кандидат педагогічних наук, доцент,
Яременко Людмила Іванівна –	кандидат педагогічних наук, доцент.

СВІДОЦТВО ПРО ВНЕСЕННЯ СУБ'ЄКТА ВИДАВНИЧОЇ СПРАВИ
ДО ДЕРЖАВНОГО РЕЄСТРУ ВИДАВЦІВ,
ВИГОТІВНИКІВ І РОЗПОВСЮДЖУВАЧІВ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ
Серія ДК № 1537 від 22.10.2003 р.

Підп. до друку 18.02.2025 р. Формат 60×84¹/₁₆.
Ум. др. арк. 19,10. Зам. № 10011.

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ВІДДІЛ
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка
25006, Кропивницький, вул. Шевченка, 1
Тел.: (0522) 24-59-84.
Факс.: (0522) 24-85-44.
E-Mail: mails@cuspu.edu.ua